

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ และประชาชน

เดือนมีนาคม

งานนิติการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

กฎหมายที่น่าสนใจ

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. บุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันคู่สมรสโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นคู่สมรสตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑) ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นคู่สมรสกันตามประเพณี

(๒) เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและต่อมาได้จดทะเบียนหย่าขาดจากกันตามกฎหมาย แต่ยังแสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน"

คำพิพากษาที่น่าสนใจ

ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการให้บริการบ้านพักตากอากาศ โดยปลูกสร้างบ้านพักตากอากาศและสระว่ายน้ำไว้ให้บริการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ บนที่ดินของนายชล (กรรมการผู้จัดการของผู้ฟ้องคดี) ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เนื้อที่กว่า ๓๐ ไร่ และมีกรณีพิพาทว่ามีการปิดกั้นทางที่ชาวบ้านใช้สัญจรจากท่าเทียบเรือไปสู่ชายหาด ซึ่งได้มีการไกล่เกลี่ยและสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเปิดทางให้ชาวบ้านใช้สัญจรได้

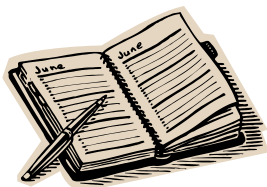
ต่อมาประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นายที่ซึ่งอยู่อาศัยละแวกนั้น ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนว่าสระว่ายน้ำของผู้ฟ้องคดีรุกล้ำและทับทางสาธารณประโยชน์ นายอำเภอจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏผลการตรวจสอบว่า สระว่ายน้ำที่ปิดกั้นทางสาธารณประโยชน์นั้น ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำทางเลี้ยวไว้ให้ชาวบ้านสามารถเดินลงสู่ชายหาดได้

นายอำเภอเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีสร้างสระว่ายน้ำรุกล้ำและทับทางสาธารณประโยชน์จริง จึงมีคำสั่งให้รื้อถอนสระว่ายน้ำภายในเวลาที่กำหนดและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ไว้ด้วยแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่นายอำเภอได้พิจารณาให้ยกอุทธรณ์ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ รวมทั้งมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสระว่ายน้ำดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งให้รื้อถอนสระว่ายน้ำไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยื่นฟ้องนายอำเภอ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครอง เพื่อให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่าสระว่ายน้ำที่พิพาทอยู่ในเขตป่าไม้ และผู้ฟ้องคดีได้ก่อสร้างสระว่ายน้ำรุกล้ำทางสาธารณประโยชน์จริง จึงพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยจึงยื่นอุทธรณ์คัดค้าน

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อนายอำเภอได้รับทราบและพิจารณาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ฟ้องคดีก่อสร้างสระว่ายน้ำรุกล้ำทางสาธารณประโยชน์จริง นายอำเภอย่อมมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ และข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

“นายอำเภอย่อมมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
ตามมาตรา ๑๒๒”

และระเบียบดังกล่าวเท่านั้น กล่าวคือ นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ในการร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ฟ้องคดีต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้ดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกเข้าครอบครองใช้ประโยชน์ที่สาธารณประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ โดยกฎหมายดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติให้นายอำเภอมีอำนาจบังคับจัดการให้บุคคลออกจากที่ดินหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีออกไปจากที่สาธารณประโยชน์หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่สาธารณประโยชน์ได้แต่อย่างใด

ดังนั้น การที่นายอำเภอออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสระว่ายน้ำที่ก่อสร้างรุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ ย่อมเป็นการออกคำสั่งโดยไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดให้อำนาจ จึงเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสระว่ายน้ำที่ก่อสร้างรุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๔๖/๓๕๖๗)

คดีดังกล่าว ศาลปกครองได้วินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องตระหนักในการใช้อำนาจดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกคำสั่งทางปกครองจะกระทำได้อต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น การออกคำสั่งโดยที่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดให้อำนาจไว้ ย่อมเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามกฎหมาย อันเป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังเช่นคดีนี้ที่นายอำเภอมีหน้าที่ตามกฎหมายเพียงดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยการร้องทุกข์กล่าวโทษผู้บุกรุกต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีอาญา แต่ไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างรุกล้ำทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด เมื่อคำสั่งให้รื้อถอนสระว่ายน้ำออกโดยปราศจากอำนาจตามกฎหมาย ศาลปกครองจึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

“การออกคำสั่งทางปกครองจะกระทำได้อต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น การออกคำสั่งโดยที่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดให้อำนาจไว้ ย่อมเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามกฎหมาย”

องคการบริหารสวนตําลชัยชุมพล

ทอยุ ๒๒๔ หมู่ที่ ๕ ตําลชัยชุมพล
อําเภอลับแล จังหวัตุตรดิตถ์

โทรศัพท : ๐๕๕ - ๔๓๑ - ๘๑๔

โทรสาร : ๐๕๕ - ๔๓๑ - ๗๕๓

อีเมล: chaijumphon.go.th

www.chaijumphon.go.th

สารนํารู้ตอ้ดํานการทุจริต

ผลคะแนน CPI ของประเทศไทย ประจำปี

พ.ศ. ๒๕๖๗ และแนวทางการขับเคลื่อน

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

(Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI ๒๐๒๔) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยมีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมิน มีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนอยู่ที่ ๔๓ คะแนน

ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๔ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๗ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น ๑ อันดับ แต่มีคะแนนลดลงจากปีที่ผ่านมา ๑ คะแนน คือ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๘ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน ประเทศไทยมีคะแนนอยู่ในอันดับที่ ๕ ของจำนวนประเทศในอาเซียนที่เข้าร่วมการประเมิน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๑ อันดับ อีกทั้งในปีนี้ไม่ปรากฏคะแนน CPI ของประเทศ Brunei เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา

สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ คือ มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๕ แหล่ง ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริต คือ PERC (+๔), V-DEM(+๓), PRS(+๑), BF(TI)(+๑) และ WJP(+๑) ซึ่งการที่คะแนนมีระดับเพิ่มขึ้นในหลายแหล่งมากกว่าคะแนนที่ลดลง ถือเป็นแนวโน้มในการดำเนินการที่ดี เนื่องจากในสายตาผู้ประเมิน อาจจะมองว่าการจัดการแก้ไขปัญหาการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมามีประสิทธิภาพมากขึ้น มีเสรีภาพและความเป็นประชาธิปไตยของไทยในการตรวจสอบถ่วงดุลเพิ่มมากขึ้นรวมถึงความน่าเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย